

Lublin, 9 lipca 2013 r.

RIO – II – 600/15/2013

Pan Andrzej Mazur
Wójt Gminy
ul. Chutecka 12
22-107 Sawin

Szanowny Panie Wójt

W okresie od 4 marca do 14 maja 2013 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Sawin. Protokół kontroli podpisano 24 maja 2013 r.

W odniesieniu do niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Prowadzenie ksiąg rachunkowych jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną oraz obsługi kasowej tych jednostek oraz jednostki spoza sektora finansów publicznych – str. 3, 16 protokołu.

Nie prowadzić ksiąg rachunkowych Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz obsługi kasowej jednostki spoza sektora finansów publicznych, bowiem urząd gminy nie jest podmiotem, o którym mowa w przepisach

art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330).

1.2. Nieprawidłowe opracowanie zakładowego planu kont:

- *budżetu gminy, w wyniku nieujęcia konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, mimo występowania operacji gospodarczych podlegających ewidencji na tym koncie,*
- *urzędu gminy, w wyniku ustalenia zasady ewidencjonowania na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” dotacji podmiotowych przekazanych do instytucji kultury jako rozliczonych oraz ujmowania na koncie 140 „Krótkoterminowe aktywa finansowe” wnoszonych w formie gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych wadium przetargowych i zabezpieczeń należytego wykonania umów (a w konsekwencji ujmowanie ich na koncie 140 i wykazywanie w bilansie jednostki),*
- *Zespołu Szkół w Sawinie, w wyniku ustalenia niezgodnych z obowiązującymi przepisami zasad funkcjonowania kont 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” oraz nieokreślenia zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do konta 221- str. 5-6, 18, 20, 30 protokołu.*

Dokonać zmian postanowień zakładowego planu kont:

- *budżetu gminy, przez wprowadzenie konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i określenie zasad jego funkcjonowania, stosownie do przepisów § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej polskiej (Dz. U. z 2013, poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”,*
- *urzędu gminy, przez wyeliminowanie zapisów pozwalających na ujmowanie:*
 - * *na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” – jako uznanych za rozliczone – dotacji przekazanych instytucjom kultury, mając na uwadze, że nie może to mieć miejsca w tym samym dniu, w którym zostały przekazane, w związku z przepisami art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm),*
 - * *na koncie 140 „Krótkoterminowe aktywa finansowe” wnoszonych w formie gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych wadium przetargowych i zabezpieczeń należytego wykonania umów, bowiem nie są to aktywa, w rozumieniu przepisów art. 3 ust. 1 pkt 12 i 24 ustawy o rachunkowości i mogą podlegać wyłącznie ewidencji pozabilansowej,*
- *Zespołu Szkół w Sawinie, przez ustalenie:*

- * zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, zgodnie z zasadami ich funkcjonowania określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., mając na uwadze, że dochody realizowane przez gminną jednostkę budżetową winny wpływać na jej rachunek bankowy i być ewidencjonowane na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”, w sposób wskazany w dalszej części tego wystąpienia, a na stronie Ma konta 222 ujmując się w ciągu roku okresowe lub roczne przeksięgowanie zrealizowanych dochodów budżetowych,
- * zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.3. Zamknięcie konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” za 2011 r. tzw. „persaldem”, co skutkowało wprowadzeniem sald początkowych na 2012 r. na tym koncie niezgodnych z saldami wykazanymi na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2011 r. - str. 7 protokołu.

Na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wykazywać rzeczywiste stany należności i zobowiązań, nie dokonując wzajemnych kompensat, stosownie do przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości i zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.4. Przypadki niezachowania zasady ujmowania operacji gospodarczych w porządku systematycznym - str. 7, 31, 32, protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać z zachowaniem porządku systematycznego, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w tym:

- odsetki od należności – w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału, ujmować:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (odsetki od należności podatkowych) lub Ma 750 „Przychody finansowe” (odsetki od należności cywilnoprawnych),

- rozliczenia dochodów zrealizowanych przez inne niż Urząd Gminy jednostki budżetowe (w tym: dochody z opłat za obiady, przedszkole oraz odsetki od środków pieniężnych zgromadzonych na wyodrębnionych dla szkół rachunkach bankowych)

ujmować wyłącznie w księgach rachunkowych budżetu gminy na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, dokonując zapisów:

- wpływ zrealizowanych dochodów na rachunek bankowy budżetu:
 - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
 - Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
- rozliczenie zrealizowanych dochodów (na podstawie okresowych sprawozdań Rb – 27S tych jednostek):
 - Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
 - Ma 901 „Dochody budżetu”;

w (prowadzonych przez Urząd Gminy) księgach rachunkowych jednostek oświatowych operacje związane z realizacją przez jednostki oświatowe dochodów budżetowych ujmować:

- przypis dochodów:
 - Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
 - Ma 750 „Przychody finansowe” lub Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,
- wpływ dochodów na rachunek jednostki:
 - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
 - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- odprowadzenie zrealizowanych dochodów na rachunek bankowy budżetu gminy ujmować:
 - Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
 - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
- rozliczenie dochodów, w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek ujmować:
 - Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
 - Wn 800 „Fundusz jednostki”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w związku z § 8 ust. 5 tego rozporządzenia.

1.5. Niebieżące ujmowanie operacji gospodarczych przypisu należności z tytułu wpłaconych odsetek na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – str. 8 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie jakie nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z postanowieniami § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.6. Niezgodność – na koniec 2012 r. – stanu konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” z prowadzoną do niego ewidencją analityczną w zakresie opłat za wodę

i ścieki, w wyniku nieujęcia w ewidencji analitycznej należności za IV kwartał (w kwocie 91.777,75 zł) – str. 9-10 protokołu.

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów konta księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.7. Prowadzenie ewidencji analitycznej gruntów bez podziału na podgrupy i rodzaje - str. 11 protokołu.

Ewidencję analityczną środków trwałych (gruntów), prowadzić w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje środków trwałych, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 591 z późn. zm.).

1.8. Prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych (gruntów) w sposób uniemożliwiający ustalenie ich wartości początkowej, nieujęcie w księgach rachunkowych wartości wszystkich gruntów oraz dokonywanie zwiększenia ich wartości, w oparciu o wycenę rzeczoznawcy - str. 11 - 13 protokołu.

W księgach rachunkowych dokonywać zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

W ewidencji analitycznej środków trwałych każdy składnik majątku (każdą działkę stanowiącą odrębną nieruchomość) ujmować w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), w sposób pozwalający na ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, mając na uwadze przepisy art. 28 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 oraz ust. 3 ustawy o rachunkowości i zasady funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Środki trwałe, w tym grunty, ujmować w księgach rachunkowych według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, stosownie do przepisów art. 7 ust. 1 w związku z przepisami art. 28 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości i zasad funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”. Zgodnie z przepisami § 6 ust. 5 powołanego rozporządzenia wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach; dokonywanie aktualizacji wartości gruntów, w oparciu o ich wycenę

dokonaną przez rzeczoznawców majątkowych, nie ma podstaw prawnych.

Zweryfikować wartość gruntów ujętą w księgach rachunkowych i dokonać w nich stosownych zapisów.

- 1.9. *Dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, w zakresie dochodów z tytułu dzierżawy, bez wskazania daty dokonania operacji gospodarczej oraz rodzaju i numeru dowodu źródłowego, będącego podstawą zapisu – str. 13 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej oraz rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.10. *Ujmowanie w księgach rachunkowych Urzędu Gminy operacji gospodarczych dotyczących innej jednostki - str. 15 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów księgowych, w których jako strona wskazany jest Urząd Gminy, realizujący daną operację gospodarczą, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.11. *Przypadki niebieżącego ujmowania operacji w raportach kasowych - str. 16, 17 protokołu.*

Wpłaty i wypłaty gotówką ujmować w dniu ich dokonania we właściwych raportach kasowych, stosownie do przepisów art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

- 1.12. *Niezamieszczenie daty wpływu na niektórych dokumentach (sprawozdaniach budżetowych) – str. 19 protokołu.*

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji o charakterze finansowym lub mającej wpływ na gospodarkę finansową gminy – umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę wpływu, stosownie do przepisów § 42 ust. 2, w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

- 1.13. *Sporządzenie bilansu Urzędu Gminy za 2012 r. na niewłaściwym formularzu. Wykazanie w zbiorczym sprawozdaniu Rb – 27 S „Miesięczne/roczne sprawozdanie*

z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” niektórych danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych – str. 20, 22, 23 protokołu.

Bilans Urzędu Gminy sporządzać na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Zbiorcze sprawozdania budżetowe, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20 poz. 103).

1.14. Niezłożenie przez gminę deklaracji na podatek od nieruchomości, mimo posiadania gruntów komunalnych oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr”, niebędących gruntami zajęтыми pod pasy drogowe dróg publicznych, zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy, a w konsekwencji niewykazanie - w sprawozdaniu Rb-PDP za 2012 r. - skutków obniżenia górnych stawek oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (odpowiednio w kwocie co najmniej: 48.544 zł i 16.687 zł) – str. 24, 25 protokołu.

Ustalić powierzchnię gruntów niezajętych pod pasy drogowe dróg publicznych dla gminy Sawin, oznaczonych symbolem „dr”, zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy, a następnie złożyć deklarację na podatek od nieruchomości za 2012 r., w której wykazać gminne grunty oznaczone – w ewidencji geodezyjnej – symbolem „dr”, niebędące gruntami zajęтыми pod pasy drogowe dróg publicznych, zwolnione z tego podatku uchwałą Rady Gminy, mając na uwadze przepisy art. 2 ust. 3 pkt 4 i art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) i postanowienia § 1 pkt 5 uchwały Nr XXVI/170/05 Rady Gminy Sawin z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Sawin.

Kwotę niewłaściwie wykazanych skutków obniżenia górnych stawek oraz skutków zwolnienia w podatku od nieruchomości wykazać w prawidłowo sporządzonym sprawozdaniu Rb-PDP za 2013 r. (tj. w roku, w którym złożono deklarację), mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Do sprawozdania Rb-PDP za 2013 r. załączyć szczegółową informację o kwotach w nim ujętych, w rozbiciu na poszczególne lata, w tym w szczególności z podaniem wielkości skutków, będących wynikiem złożenia deklaracji na dany rok,

w związku z ustaleniami kontroli przeprowadzonej przez RIO.

- 1.15. *Nieujawnienie różnicy między rzeczywistym a ewidencyjnym stanem gruntów, w trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej w 2010 r. (w kwocie 233.676,01 zł), w wyniku niewłaściwego przeprowadzenia inwentaryzacji (tj. porównania ewidencji syntetycznej z analityczną - str. 27- 29 protokołu.*

Inwentaryzację drogą weryfikacji przeprowadzać porównując dane ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikując wartości inwentaryzowanych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

- 1.16. *Nieprzewodzenie ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, w zakresie należności z tytułu opłat za pobyt w przedszkolu i posiłki, w sposób umożliwiający ustalenie rozrachunków z poszczególnymi osobami oraz niebieżące ewidencjonowanie operacji dotyczących przypisów i odpisów z tych tytułów – str. 31, 32 protokołu.*

Ewidencję szczegółową do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić według dłużników, w sposób pozwalający na ustalenie stanu należności i nadpłat, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.17. *Wykazanie w sprawozdaniu Rb-27 S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” za 2012 r. danych niezgodnych z ewidencją księgową, w tym:*

- *w kolumnie 8 „Dochody otrzymane” niewykazano kwoty 48,46 zł (w dz. 801, rozdz. 80195 § 0920),*
- *w kolumnie 5 „Należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy)” zaniżono należności o kwotę 184.891,40 zł (w tym w dz. 801 rozdz. 80104 § 0830 o 30.498 zł, dz. 801 rozdz. 80148 § 0830 o 154.393,40 zł),*
- *w kolumnie 9 „Saldo końcowe należności pozostałe do zapłaty ogółem” zaniżono należności o kwotę 10.911,35 zł (w tym w dz. 801 rozdz. 80104 § 0830 o 759,75 zł, dz. 801 rozdz. 80148 § 0830 o 10.151,60 zł),*
- *w kolumnie 10 „Saldo końcowe należności pozostałe do zapłaty ogółem, w tym zaległości” zaniżono należności o kwotę 3.688,45 zł (w tym w dz. 801 rozdz. 80104 § 0830 o 759,75 zł, dz. 801 rozdz. 80148 § 0830 o 2.928,70 zł) - str. 33, 91 protokołu.*

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie

z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane wynikające z ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 1 oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Niezłożenie do Starosty Chełmskiego wniosku o aktualizację oznaczenia - w ewidencji gruntów i budynków – użytków rolnych, stanowiących własność gminy Sawin, w związku z wybudowaniem na tych gruntach zbiornika wodnego retencyjnego (nieaktualizowanie - w ewidencji gruntów i budynków - oznaczenia gruntów, w związku ze zmianą sposobu ich użytkowania, uniemożliwia opodatkowanie tych gruntów podatkiem od nieruchomości) – str. 38, 39 protokołu.

Wystąpić do Starosty Chełmskiego z wnioskiem o aktualizację oznaczenia – w ewidencji gruntów i budynków – użytków rolnych, stanowiących własność gminy Sawin, w związku z wybudowaniem na tych gruntach zbiornika wodnego retencyjnego (a więc w związku ze zmianą sposobu użytkowania gruntów), mając na uwadze przepisy § 46 i § 68 ust. 4 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454), a następnie opodatkować wskazane grunty podatkiem od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 2 oraz art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), w związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.).

2.1.2. Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem rolnym gruntów, stanowiących współwłasność, w tym nieopodatkowanie części gruntów (o pow. 1,90 ha, w związku z niezgodnością danych ewidencji podatkowej z ewidencją gruntów), opodatkowanie jedną decyzją wymiarową gruntów, stanowiących odrębną własność osób fizycznych i gruntów o powierzchni odpowiadającej udziałom osób fizycznych we współwłasności ze Skarbem Państwa oraz nieopodatkowaniu gruntów, o powierzchni odpowiadającej udziałowi Skarbu Państwa w tej współwłasności - str. 40, 41 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów, stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.). Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega

podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), w związku z art. 91 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.). Jeżeli grunty, będące we współwłasności, stanowią gospodarstwo rolne, obowiązek podatkowy ciąży na tej osobie będącej współwłaścicielem (posiadaczem), która to gospodarstwo prowadzi w całości, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 6 ustawy o podatku rolnym. Jeżeli grunty stanowią współwłasność lub znajdują się w posiadaniu osób fizycznych oraz osób prawnych, jednostek organizacyjnych, w tym spółek nieposiadających osobowości prawnej - osoby fizyczne składają deklarację na podatek rolny oraz opłacają podatek na zasadach obowiązujących osoby prawne, zgodnie z przepisami art. 6 a ust. 10 tej ustawy.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji geodezyjnej, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego.

2.1.3. *Niesprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:*

- *nieopodatkowanie podatkiem rolnym gruntów, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków symbolem „W” (rowy), które nie wchodzą w skład gospodarstwa rolnego,*
- *opodatkowanie podatkiem rolnym zbywcy użytków rolnych za nieprawidłowy okres, a nieopodatkowanie nabywcy tych gruntów,*
- *opodatkowanie podatników podatkiem od środków transportowych na podstawie niekompletnych deklaracji - str. 42 - 44, 51, 52 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Grunty oznaczone w ewidencji gruntów i budynków symbolem „W” (rowy) opodatkowywać podatkiem rolnym, na podstawie przepisów art. 1 ustawy o podatku rolnym w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz § 68 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków; w przypadku gdy powierzchnia rowów oraz innych użytków rolnych, należących do danego podatnika nie przekracza 1 ha fizycznego lub 1 ha przeliczeniowego, grunty te – jako użytki rolne niestanowiące gospodarstwa rolnego – opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem stawki stanowiącej równowartość pieniężną 5 q żyta, zgodnie z art. 6

ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Przestrzegać terminu powstania obowiązku podatkowego w podatku rolnym, określonego w przepisach art. 6a ust. 1 ustawy o podatku rolnym, zgodnie z którymi obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Za datę wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku rolnym przyjmować ostatni dzień miesiąca, w którym przestały istnieć okoliczności uzasadniające ten obowiązek, stosownie do przepisów art. 6a ust. 2 ustawy o podatku rolnym. Jeżeli obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku, podatek rolny za ten rok ustalać proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał ten obowiązek, zgodnie z przepisami art. 6a ust. 3 ustawy o podatku rolnym.

Podatników podatku od środków transportowych, którzy w deklaracjach nie podali informacji niezbędnych do zastosowania prawidłowej stawki podatku, wzywać do ich uzupełnienia, w związku z przepisami art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Wystąpić do podatników, wskazanych w protokole kontroli, o przedłożenie deklaracji (korekt) również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 powołanej ustawy – wysokość zobowiązania podatkowego.

2.1.4. Niesystematyczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych bądź ich niewystawianie – str. 46 - 48 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r., poz. 1015 z późn. zm.).

Jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, do zobowiązanego wysyłać upomnienie, a po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności – wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

Wyjaśnić, czy wobec podatników wskazanych w załączniku Nr III/4 do protokołu kontroli, posiadających zaległości z lat 2004 - 2007, zaszły okoliczności przerywające bieg terminu przedawnienia, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 Ordynacji podatkowej, w myśl których zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, przy czym bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony.

Skorzystać z uprawnienia do wystąpienia do właściwego miejscowo urzędu skarbowego z wnioskiem o udzielenie informacji o sposobie załatwienia wniosku egzekucyjnego, stosownie do przepisów § 8 cytowanego rozporządzenia.

Zobowiązania podatkowe, które zgodnie z przepisami art. 70 § 1 i § 4 Ordynacji podatkowej uległy przedawnieniu, odpisać z kont podatników, mając na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 9 tej ustawy oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Ponadto ustalić, którzy z właścicieli środków transportowych, wskazanych w załączniku Nr III/6 do protokołu kontroli, nie objętych dotychczas kontrolą, nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 9 ust. 1 i ust. 6 pkt 1 w związku z art. 8 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – obowiązku przedłożenia deklaracji na podatek od środków transportowych. W razie niezłożenia deklaracji, mimo wezwania do ich złożenia, wydać – po przeprowadzeniu postępowania podatkowego – decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego, na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej oraz wyegzekwować należny podatek, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 tej ustawy.

W zawiadomieniu, przesłanym w trybie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, poinformować o ewentualnych efektach finansowych podjętych działań w zakresie opodatkowania pojazdów wskazanych w załączniku do protokołu kontroli – str. 49 protokołu.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych, z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych:

2.2.1. Przyznanie pracownikom dodatków specjalnych w zawyżonej wysokości (o kwoty 500 zł i 800 zł – str. 57 protokołu.

Z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań przyznawać pracownikom dodatek specjalny, w wysokości nie wyższej niż 40% wynagrodzenia zasadniczego pracownika, któremu dodatek przyznano, zgodnie z zasadami określonymi w § 7 ust. 2 „Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Sawin” ustalonego zarządzeniem Nr 29/2009 Wójta Gminy Sawin z 29 kwietnia 2009 r., stosownie do przepisów art. 39 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.).

2.2.2. Przypadki nieterminowej wypłaty nagród jubileuszowych – str. 58 protokołu.

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50 poz. 398 z późn. zm.), mając na uwadze, że pracownik

samorządowy nabywa prawo do nagrody jubileuszowej nie wcześniej niż w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody, zgodnie z przepisami § 8 ust. 1 tego rozporządzenia.

2.2.3. Przyjęcie do obliczenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy niewłaściwego wynagrodzenia, skutkujące zaniżeniem kwoty wypłaconego ekwiwalentu (o 219,06 zł) – str. 59 protokołu.

Do obliczenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości uwzględniać w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do tego ekwiwalentu, zgodnie z przepisami § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.).

Wyplącić byłemu pracownikowi niedopłaconą kwotę ekwiwalentu.

2.3. W zakresie rozliczenia otrzymanych i udzielonych dotacji:

2.3.1. Niezakwestionowanie wydatków, wykazanych w sprawozdaniu z realizacji w 2012 r. zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn przez Stowarzyszenie Kobiet Gminy Sawin, dokonanych w kwotach innych, niż określone w kosztorysie ofertowym (przewyższających maksymalną kwotę przesunąć w kilku pozycjach kosztorysowych) bez zachowania wymaganej pod rygorem nieważności zmiany umowy w formie pisemnej – str. 83-84 protokołu.

Dokonywać kontroli i oceny realizacji zleconych zadań publicznych, w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na ich realizację, stosownie do przepisów art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.), mając na uwadze, że jedną z form tej kontroli jest weryfikacja sprawozdań z wykonania zadań publicznych składanych przez dotowane podmioty.

Przestrzegać postanowień zawartych umów, tj. w przypadku wyrażenia zgody na zmianę kwot poszczególnych rodzajów kosztów związanych z realizacją zadania, w określonych w umowie granicach, przekroczenie tych limitów uznawać jako pobranie dotacji w nadmiernej wysokości, w przypadku zaś wyrażenia zgody - w trakcie realizacji zadania - na zmiany określonych w kosztorysie ofertowym kosztów bądź zmiany ustalonych limitów – aktualizować ten kosztorys i postanowienia zawartych umów, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 cytowanej ustawy i art. 252 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

2.3.2. Nierozliczenie dotacji udzielonej Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Sawinie na działalność statutową w 2012 r. – str. 85-86 protokołu.

Rozliczać dotacje udzielone z budżetu gminy samorządowym instytucjom kultury, mając na uwadze przepisy art. 126 oraz art. 252 ust. 3 i 5 ustawy o finansach publicznych.

2.4. W zakresie długu publiczny, przychodów i rozchodów budżetu:

2.4.1. Niewystąpienie do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie o wydanie opinii o możliwości spłaty dwóch kredytów w łącznej wysokości 285.000 zł zaciągniętych w 2010 r. – str. 87-88 protokołu.

W przypadku ubiegania się o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90 ustawy o finansach publicznych, występować do regionalnej izby obrachunkowej o opinię o możliwości ich spłaty, stosownie do przepisów art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Sawin